

két fiútestvér

Őt két testvér, az egyik idősebb volt, a másik fiatalabb. Apjuk, anyjuk meghalt, ketten maradtak. Gazdaságuk jó nagyocska vót. Aszongya a nagyobbik fiú: - No, - aszongya - édesapámék elhaltak, most - aszongya – az örökségen osztozzunk meg. - Jó - aszongya a küssebb. - Amivel én vagyok a nagyobb, engem illet a ház a csúr, az épületek. - Jól van bátyám. - Mivel én vagyok a nagyobb, engem illemek az állatok. - Jól van bátyám. - Mivel én vagyok a nagyobb, engem illetnek a szántóföldek - aszongya. - No, jól van bátyám. - Te pedig kapod ezt - aszongya - az erdő alatt oda ki van - aszongya - az ez elhagyott szántóföldecske, amit a csipke felvet, kövek, mindenféle, arról emlegeted meg szüleinket, hogy azt tőlük örökölted. - Jól van bátyám. Kapja magát, másik reggel a fiú s elmegyén ki, hogy ő takarítsa meg azt a kicsi földcskét a kötől, a csipkétől. Dolgozik rajta, dolgozik, s elfáradott s leült, egy nagyot sóhajtott. Akkor megjelenik egy kicsi törpe ember, azt mondja neki: - Na, mi van fiacskám? Kérj valami jót tőlem, én apádnak jó barátja vótam s amit kérsz, én neked megadom. - Hát, én csak azt - aszongya -, hogy ezt a földet szeretném megtakarítani. - Hő ez semmi - aszongya - tiszta semmirevalót kértél. Egy köd leereszkedett, mikor felszállott, olyan szép tiszta vót, kő csipke semmi se vót rajta. Akkor ő nekifogott, hogy ássa fel. Egy ásóval elkezdte ásni, hogy valamit veteményezzen belé, de nem tudta ásni megint elfáradott. Megint leült, egyet sóhajt, s esmét az öreg megjelent. - Na, - aszongya - esmét itt vagyok, kérj valamit jót tőlem. Ne semmiséget, az előbb semmiséget kértél - aszongya - de most kérjél jót tőlem. Aszongya: - Én csak azt szeretném - aszongya -, hogy ez legyen megszántva, hogy én tudjam béveteményezni. - Na, megint semmiséget kértél. Megint a köd leereszkedik, mikor felszállt, fel vót ügyesen szántva, ki vót fordítva. Béveteményezi. De ekkor ő megtudta az, hogy ő egy sóhajtással az öreget elé tudja híni. Megint egyet sóhajt s aszongya, hogy: - Na, mi van? Aszongya: - Én szeretném, hogy nem legyen itt egy szép kicsi házam. - No, - aszongya - ez is semmi. Most es semmiséget kértél. A köd leereszkedett, mikor felszállott egy szép kicsi ház lett oda a földcskéjére. Egyet megint sóhajt s aszongya, hogy: - No, - aszongya - most, ha már a házam is meg van - aszongya - kéne nekem - aszongya- egy szép jó feleség. Aszongya: - Ezt az egyet nem adom. Ezt te kell megszerezd magadnak. Esetleg annyit tehetek, hogy megmutassam, hogy melyik lesz jó, de légy ügyes arra, hogy szerezd meg magadnak, mer azt nem szerzem meg. Jól van. Elmennek mennek egy falun keresztül s egy helyt megállnak egy kútnál, s egy udvarról egy szép fiatal leányocska kijön, s a kútnál vizet merít. Aszongya: -. Na, ez lesz a jó - aszongya - csak légy ügyes, szerezd meg. Azzal az öreg elment. Ő vett egy

csomó apró gyöngyöt, fésűt, mindenféle apró fehérnépi dolgocskát, ott a kút környékén, vitt egy asztalkát – az asztalra kiterítette, s elkezdte árulni. A leány kimegyen, odamegyen, s megnézi. Aszongya hogy, beszélgetnek, aszongya: - Nem jönnél hézzám feleségnek, én legény vagyok - aszongya – s meg kéne nősüljek, s kéne nekem egy jóra való kicsi fehérnép. Aszongya: - Én elmehetnék, de én inkább gazdálkodóhoz szeretnék elmenni nem kereskedőhöz. - Ó, - aszongya- én nem vagyok kereskedő, én csak azért hoztam ezeket a holmikát ide, hogyha valakivel ha szóba állok, legyen miből megkezdjük a beszélgetést. Jól van, megegyeznek, s aszongya, hogy ő elmegyen feleségnek. El is ment feleségnek. Amikor ketten ott a házikóban laktak, csak megjelenik a kicsi ember, s aszongya: - Na,- engem többet hiába hívsz, én többet nem jövök elé, hanem nem kértél tőlem egy érdemes jó dolgot, hoztam neked – aszongya - egy nagy fazekat, s arról emlékezzél meg rólam – aszongya -, hogy én, ezt tőlem ajándékba kaptad. Megköszönte neki, behelyezte oda a sarokba, hát ott nem vót még akkor se butorik, se egyik másikik, polcokat csinált. Az asszonyka kenyeret sütött. Felrakta a pócra a kenyereket. Egy macska bentmaradott, felmászott a pócra, s egy kenyeret levert, s beleesett a fazékba. Az asszonyka meglátta, odamegyen, s a kenyeret kivette, s hát ott egy másik kenyér helyibe. Kivette a másikat is, hát egy másik helyibe, ki a harmadikat es, az az egész pócokat megrakta kenyérral annyit kiszedett a fazékból. Az ura jön haza, s aszongya neki: - No, nézd meg - elment vót az ura -, na, nézd meg milyen fazekat adott az öregembe, nekünk, egy kenyér beleesett, a macska beléverte, annyi kenyeret szedtem ki belőle, hogy az egész pócot megraktam. Ej, aszongya - meg kéne próbáljuk valami más egyebet, tudna-e kijönni. Vett egy aranypénzt, a zsebibe vót az aranypénz, beléhanyítsa a fazékba s a kenyér eltűnik. Kezdi kiszedni az aranypénzt, s annyi aranypénzt szednek ki belőle, hogy sokat. De meg vót az öröm. Most immár vásárolni is tudnak, mindent, amit kell, pénzük es van. Amire szükségük lesz, teszik, vetik bele a fazékba, amennyi kell annyit vesznek ki belőle. Eljött este, még foglalkoztak a pénzzel, s amikor eljött este, aszongya – megnézed, - aszongya – mit csinálnak odakint. Illetve jobban a fehérnép ment el, hogy nézze meg mit csinálnak odakint azok, s megyen vissza aszongya: - Te, olyan szép kicsi házat építettek, - aszongya – meg van házasodva, felesége van az öcsédnek, annyi aranypénzt kiszedtek – aszongya – egy fazékból, hogy rengeteget. El kéne lopd azt a fazekat. Az ember felöltözik rossz ruhába, elmegy egy este. S aszongya, hogy - beszélgetnek - aszongya, hogy: - Kijöttem nézzem meg mit csináltok, látom hogy jól vagytok minden. Olyan pórul jártam - aszongya- a marháim is elpusztultak. A jég elverte a veteményemet – aszongya - az épületek is összerongálódtak. Mindjárt az sincs amiből megjavítsam, koldusbotra jutok – aszongya – végül. De vajon megengeditek, - aszongya-, hogy itt háljak? S aszongyák: - Hát, hálj. Lefeküdtek, mikor elaludtak, hát akkor

kapja a fazekat a hátára, s elviszi. Haza, mikor haza ér vele nagy örömmel, há mondja a feleségének, hogy: - Na, elhoztam a fazekat – aszongya - na, már mi is kiszedünk egy nagy csomó aranypénzt. Akkor, vót a feleséginek az apja, egy kicsi zsugori vénember vót, az ott a másik szobába lakott, halja, hogy ezek úgy vigadnak, s az ajtó nyílásán lesett bé s lássa, hogy az aranypénzt, szedik ki, s elgondolta magában: „- Nem baj mikor elalusznak én is elmegyek s kiszedek amennyi nekem is kell az aranypénzből.” Leste addig amíg elaludtak, akkor odamegyen, az ember kicsike vót, a fazék erősen nagy vót, s akkor ő elkezdett belévájni a fazékba, s egyszer megtántorodott s belésuppan a fazékba. S akkor elkiáltotta magát: - Vegyetek ki, vegyetek ki! Felszökösnek ezek, s elkezdik kivenni, s amikor az öreget kiveszik, akkor egy másik öreg nyújtja a kezét, azt is kiveszik, s akkor egy másik nyújtja. Kilencet kivett, a tízedik is nyújtotta a kezét. Megfogta a fejit az ember, s jajgatott, hogy most mit csináljon avval a sok kicsi öreggel. Az egyik álmos volt, a másik éhes, a másik kettő összekapott, azok verekedtek, alig tudta elválogatni, úgy meg vót gyűlve a baja, hogy hatalmasan. Reggelre kerül a dolog, meglássa az ember, hogy a fazék nincs meg, kapja magát megyen a bátyjához, amikor a bátyjához megyen: - Gyere öcsém, - aszongya - ments meg, ne mennyi kicsi öreg kijött - aszongya - a fazékból, én most mit csináljak velük? - Amit akarsz, azt. Vett egy aranypénzt, s amelyik a fejit kidugta onnat, azt fejbevágta az aranypénzzel, az öreg eltűnt, s a fazekat vette a hátára. Többet annak nem vót kedve a fazekat ellopni, vót baja elég, hogy az öregeket tudja rendezni. Még talán, még most is ott kínlódik velük, ha eddig valamerre el nem tűntek.